קדושין נ"ו ע"א | קדושין שאינם מסורים לביאה, לשון רבינו.

הרשב"ם דה אין אמות ומחשות, ומן דקדושין שאינם מסורים לביאה, לה קדושין כלל ואפי' בתנאו מיניהו מכל. ובעיקר לפי הסד הנאמר כולכם, לכל אמות אינם מחשות, משום כל שאינו בעולם, אפי' הכא אינו, ואפי' לשבוי המעבר דקדושין שאינם מסורים לביאה הוי קדושין, אלו דלא בתרגם אחת מכ' אמות, ובעה פליגי אבוי ורבא. אבל מתרגם כ' אמות כאחת לכל אינם מחשות משום כל שאינו בעולם אפי'. (קרי הקדמונים ותרגום).

ומי איבעיא (פי' מאי סברא) בשם הרשב"ם, דאיך לאבוי בלית לי' דבבה דהוי אליבא אלה בפס, אבל אם כ' אמות כאחת אינם מחשות, ולמה קדושין שאינם מסורים לביאה, הרי אפי' כל דהוי קדושין (בתרגם אחת מכ' אמות). ולתרץ הרשב"ם דאבוי אמר קיבלה. עוד כ' ולענ"ד דגם אבוי מודה באין מסורים לביאה בחשה ובתה כאחת אז כ' אמות כאחת, משום דכאחת מכ' אמות אין האחת אוסרת השני אלא מחצה מחצה, אבל המתרגם כאחת, כל אחת אוסרת את השני בתנאי ואפי', הכל קדושין שאינם מסורים לביאה, וזה קדושין אפי' לאבוי. והמבקש יש בהם דאינו אין בקיומין אפי' חלי ומבה שיכרם בה מהו, אלמא הוי קדושין, והוי הוי קדושין שאינם מסורים לביאה (בתנאי ואפי') משום דאתי בדרך עבודה ומתקיים בלשון כאחרים ביבמות מה, ולכאו' אפשר לתרץ לפי יסוד קדושין שם, דקדושין שאינם הוי חסרון רק היכי דקדושין עדיפו לגיטין,

א) ולפי לאבוי קשה כנ"ל.

אבל אם היו אוסרה כלי הקדושין, באין חיל, מעשה דה קדושין, ואין
האסרון של קדושין באין מאסרין לגיורה, אלא הן היו תנאי עבד
כאוסר בגה, הרי אוסרו אם כלי קדושין ודמי לחיל בעלמא.
מיהו ליכא למימר הכי, דקתני בחיל לחידוש הוא דמעשה דה קדושין
בין כלו ניתנוסף אוסר מחמת הקדושין באין מאלרה, אבל
בחיל שיכרש, הרי לפני שיכרש אינו אוסר לאו כלו יהא כדש,
והקדושין הוסיף אוסר אחר, אלא הוא קדושין שאין מאסרים לגיורה,
ודמי לעבדש אחת משתי אמות והמה חיל, לגבי לה קדושין, אלא
דעוסרו קדם הקדושין, בין דניתנוסף אוסר אחות אשה מחמת קדושין,
הוי קדושין שאין מאסרים לגיורה, אלו היה הכרה לכלן אמר ר"
ובשלמא בה שיכרש חש מבה, שיש לומר דמעשי בה קדושין, ולה
קדושין שאין מאסרים לגיורה, משום דכלי הקדושין הרי אוסר בה בעבד חש,
והקדושין לא הוסיף שום אוסר, מאיסר חש מבה ובדלעיל.

ורבן הקלעי (בת"ס רב) אומר בשבקא, אולם הקלעי
אומר כן לפי הבנו הסברה דקדושין שאין מאסרים לגיורה לה
קדושין, ולפי הבנו חש מבה שיכרש לה קדושין, ומיישב בגה הא
דיסין מלא לא לפי הבנו שם. אולם לפי הבנו הא דבנו בשבקא, משמע
דגם לגבי לה קדושין בבה"ל, וכמו שבשבקא מסיק. אלא הדרו הדר
איך מהני (אפי' לגבי) חש מבה שיכרש, והרי הוי אינן מאסרים לגיורה

בקונה אחד, גם אבן אינה כלה קדושין, ואמר לשתי אחות באחת,
לפי הרשב"ם, גם אבן סובר דבהקיש קדושין שאין מסורים לגיטה לה
קדושין וכו'.

ונתיר לדקדק, דלפי הרשב"ם הנ"ל, דבר אחות באחת, גם לגבי לה
קדושין, דלא נמסרו לגיטה בקונה אחד, ניתן בכח לייסר את הנשבע
הבא מכוח הקרבנות והרש, דעקר דין כה, גם לגבי התלוקן על
דבה דבר שאינו בגאמ"ל, גם בבא אינו.

הערה לעמ' ב' - והקרבנות שם אולמר אף בדם האחות מלקות, אין מה
איסור אחות אשתו, והיא אשת איש, אבל היכא דיש להן אחות כשרות,
ותיכל אחות אשתו בכלל, ואף היכא דליכא אחות אחרות, מה אף
דאשת איש, מה איסור דאחות אשתו איכא (רק להקרבנות דאיסורא איכא
איכא, ורק בכה מחלקינן בכה). ונתנו דקדושין של אינו מב אחות קרוב
איסור חדש על הבעלה ובקלות.

ובקובץ הערות לגרא"ל (סי' מ"ד) מביא ק"ו הארבע"ם בלא"ל, איך אפשר
קידושי ח"ר וחב"ח, והרי הלי קידושין שאינן אסורים לבעלה, ובבהמ"ל לא
לגרוע לה קידושין, לפי הרשב"ז לבי כ' אחות באחת, כיון דאיסורן
מדין ודאי.

ואולם כ' אלחנן נכ"ל, דלכאו' צריך להבין טעמו דרבא, לבי
קידש אחת מה' אחות, בלא תפסי קידושין, דלא נאסרו לבעלה, והרי
הנודעת באחת מיתסרא לו, ולא נאסרה שלא אחותה, אלא הנולדת
הא"ל לבעלה, וכ"ל דס"ל דבעי שיהא הא"ל לבעלה בעולם, וכיון דבעולם לא
אחת מהן אי"ל לבעלה אחת ספק שמא היא אחות אשתו, אי"כ קידושין
שלא נאסרו לבעלה. ודלעולם לא"ה לבי עירוב, דגם אסור הבסר אחת ספק,
אינו עירוב בודאי, אלא דהוי רק ספק, מה"מ אינו עירוב בודאי, כיון
דבעולם אינה הא"ל לגרילה, ולא עדיף מקפל שהיו הקול, דלא"ה עירוב. x)
ואיתקם אז איסור ספק בשתיה, דאסור בגרילה אחת ספק, ואלא
חייבת בכי"ח הדם אחת ספק, אלא דהוי שתיה שאינה הא"ל
דהוי אסור מספק, כ"ל דלבי שתיה לא בעי שיהא הבשר הא"ל
לגרילה בעולם, אלא היכא דמיתס מכח הדין, הוי שתיה הא"ל, הלכך
בספק אם הוי שתיה הא"ל, דאלמר שהשתיה התירה הבשר, חייב
בכי"ח מספק.

---

x) ואפי' אם הבסר אסור מדרבנן, לא"ה עירוב, כיון דבעולם אי"ה לגרילה.
וה' תוס' סוכ"ב בתוספות

נראה דלפי דברי הראשונים אי אפשר אחות, דאי לא יהיה, כיון דבנולד אי אפשר להיות אחות הספק, תאיר אינם אסורים להיות.

ואמרו סלי דבראשונים אי אפשר אחות, דאי לשתוקה, דאתעם בנולד אי אפשר להיות, איכא נגד המערערת דאי להיות, אלא שהבאה נמנעת מפני הספק. אינרי הראשונים האסורים להיות ואלו הראשונים.

וכל זה בקידש אחת מהן אחות, אבל נתקדש כל אחות בפני עצמה לא לגבי לה הראשונים, כיון דהמערערת אסורה נגד הדין.

ובתרי בתולה, קידש אי אפשר אחות, אסורה להיות בספק שאם היו לגי המערערת, והיו אחות ארמלו. ובקידש ב' אחות בפעם, אסורה המערערת להיות מחמת דהמערערת היו לא אחות אשתו. ודו"ק בזה.

ולגלות האמת, אי מחבה שקידש בה, הרי נגד חבה, אלו הראשונים מעליו, אלא דאסורה להיות מחמת הנגד דלה הראשונים, דהאי בו אל אלו דחבה. נמצא דבר דאי לקדש אחת מהן אחות, דנגד המיות היו מותרים, אלא דבנולד אסורה להיות מחמת האי שב/ (ואי אל אלו).

לגבי אלו הראשונים, ולדברי דאיכא בתרי בנולד לה הראשונים. הוצרכו לפי האמת, אבל הערעורו בלעדי דאלו אי מחבה בפתלוגת אבי ורבי. ומוכרח בזה קו הוצרכנו דלעיל. (הגלף הדלת יבמות ס: מה)

חלק בדברי הרשב"ם דלעיל דינו בדבה, כל אחד מהן הוא אשתו ואחות אשתו (ולו דאחות יעקב והוא אחות אשתו). בדברי הרשב"ם אולם דעם לאברהם (דאין פירוש כדבה, אלא כ' בדרשה) לה הקדוש, דבכלל לא אבו פירוש הקדוש אינו מסוים לגבי לה הקדוש ובכלל. ולו דמי לעקרש אחד אם אחות לאברהם.

ובן נשאר בעיה (כלל) בעולם דעם בלי דינו בדבה, עקרש ב' אחות כאחת, לה הקדוש, לנו כשה יבמות (סוף המלל) דכל היבמה בלו מקום בב הקדוש, הה היבמה בעקרש לה הקדוש מקדם ועשיר ערוה, בעני הקדוש, כ' שם לגבי סוטה, לדע, דכל אין הקדוש מקום בתיל. x) ובמה אם ביבמה מקום בבי הקדוש, בעקרש הקדוש נמצא בכל אחד הוא לא אחות אשתו. אלא בלי דינו בדבה, שיהא מקדש מקדש ובעני הקדוש,

ולכן לה אולם הרשב"ם, דלגבי מקדש ב' אחות כאחת, לו מקום הקדוש נשיר הקדוש אינו מסוים לגבה, לא לגבה, והוא בלולה לו מקום בב הקדוש לקדש דלעל. לגבי ועיד, דלכן אולם בעי הבא לדינו בדבה, לקדש. (יבמות שם)

ולכן אלכל הרשב"ם כל בתוס יבמות שם דבלינן אל הלי, וכל דינו דאין הקדוש מקום בעולם, מיהו היבמה באמצע נשיר ערוה, לו נבעלים הקדוש, כדאמרי התוס שם. והוא דעי לגבי דאיבו מקום הקדוש בקדה, לגבי ועיד, הלמיעצר מקדש דדינו דרשי יבמות שם, הלו דינו

x) וכסוטה מקום הקדוש לא לדע, דאלכ הו הקדוש נבעלים כשנשיר סוטה.

בפועל, רבי יקיר האישה (באופן מתנה לאישה) אינו נעשה קידושין, אבל
אינו אסור, לא כלום. ומתרבה קול הבעל עם לקבל (בעוד דבר.
יש ומושב הדרמתן פלאולי.

אולם אם נאמר דבר סבר לא רק בפועל, אם כן ד' הארבעה בשם
רב לגבי קנס נאמר בלא ולד, דמיישב קול הקנס עם לנ"ר. הכל,
כל הלאלו דינא דברה, הוא קידושי אמה מלעשים ומקנה אחר אשתו,
והוי כמקדש ג' משני אחות. ואינו בעה.

לפי הרשב"ם, אבל הוי דאמר להלן, לדבר, דמקדש ג' מד' אחות הוי כמקדש
2 אחות באמת, ולכאורה הוי דמקדש ד' אחות באמת איכא טעמא דברה,
אלא מה שיש לעשה, דהוי קידש ג' מד' אחות לדבר, לה קידושין
מאחר שאינם מסורים לבעלה, ובד' אחות באמת; הוי איכא סיבה נוספת
דינא דברה, והקנס חלין (ט"ז ג') אומרי דכל היכא דלא נעשה חבר
טעמא הוי עיש. לפי הרשב"ם אף, דבד' אחות באמת, אפ' אם לא סל
ברה, אינם מקדשות מטעם שאינם מסורים לבעלה, ולפי לגרוי, ואינו.

סיכום הכל הוא שאמר שיש ב' אחות באמת או אשה ובתה באמת, לה קידושין כלל מטעם כל שאינו בעולמו אינו כלום.

ואיבו תמהון נמשך, לרבא דסל בקידש ב' אב אחות, לה קידושין דקידושין שאינם מועילים לבתה לה קידושין, אבל לא בשקדש ב' אחות באמת, הוי קידושין שלו נמסרו לבתה, ולפי הרשב"ם שם, לא אבו סל בהך אוונא דקדש ב' אחות באמת, הוי קידושין שלו נמסרו לבתה בעבר ודאי (כולן כל אחת הוי אשתו ואחות אשתו) ובבהא לא לבו לה קידושין.

והארבעה ב' דלפי אותו תלים קידושין של חל ותבא, והרי הוי קידושין שלו נמסרו לבתה בעבר ודאי, דאמר בד' עבדות ומשעמש בו, ואף בלומרת שבד עבדות לא בלי קידושין, אמר נמצא שי קידושין אינו אלו ודאי לעקדש ב' לה אחות נהן אמצעות, דלרבא לה קידושין מטעם הכל.

ואולם הרעיון אומר דלרבא לו מהני מטעם הכל, ולכן אתי (בקידושין מג) בעשאו טרינה עיש, אבל הארבעה אב לא לבו, לפי הסוד של הרשב"ם דלעיל. אבל ה' אינו מהני. והבאנו יסודו של קונף הארות לבמות ל' לעיל עמ' ג' - ה'. עיש.

והבאנו דלבאר איבו עוד סבה לומר דמקדש ב' אחות באמת, אינם ונודשות, לגרש ובמות (סנ התולל) דהיבו הלו מעמי בה קידושין, הה היבו דמעמי בה קידושין מועדם ונעשית ערוה, בעמי הקידושין, (לבי סוטה שם), אבל לא הבו אם קידושי שבה (ב' אחות באמת) יתמו, ינמצו, מתחת ערוה הוהר אשתו,

ולכן מתחילה לא יעסו בה' קדושין כלל. אלא הרי יש כאן סיבה נוספת, לפי רש"י, ומאור שם. היו הרוסים פלגים שם על רש"י. ויש באולם אחר.

אור ואיך, לפי האמוראים דאין בב' רש"י שם, דסברתו שייכת רק בקדושין האישות והקנין, וכהו רק בסוטה, אבל אין ערות לכאן הכל 250 מ"ל, ובאמוראים מייב כאן קו הגמלאים על רש"י. ובעוד דבר. עיין באמת.

אין ב' הגרסאות בפי' רש"י, דבטל את 250 מ"ל כו', וכאן מייב הגרסא קו הרוסים ומאור דלא כו'. עיין ואבא לבארים.

ואולי נאמר לפי רש"י דאלמלא הדין כל שאינו בעצמו אינו, אלא אלמלא הדין דקידושין אינו מטריח לבאה, הוי הדין בעדים ב' אותות, בלחת מה מעודה ובשני אחות אשתו, והוי בעדים כו' מה אחות מיהו אם הישבו בלאחר, לו משמע כן ובדלעיל